

Godsdienstmethode met een duidelijke identiteit

Ontdek het Leven in het vmbo

Het is 2012 als Bijbel & Onderwijs het initiatief neemt, onder leiding van toenmalig bestuurslid Rien Vollaard, om met auteur en uitgever Siegfried Woudstra zijn reeds bestaande godsdienstmethode voor het vmbo compleet te gaan vernieuwen. Zo ontstond een eigentijds vormgegeven methode met een duidelijke christelijke inhoud en kreeg de aansprekende titel *Ontdek het Leven*. Inmiddels gebruiken diverse scholen en honderden leerlingen in het vmbo deze prachtige godsdienstboeken.

Waarom het vmbo?

De auteur is 10 jaar werkzaam geweest als docent godsdienst in het vmbo. Hij schreef in samenwerking met twee collega's zijn eigen lessen. Woudstra: "Een passende methode voor het vmbo met een duidelijke christelijke identiteit bestond er toen nog niet. We zijn zelf maar gaan schrijven. Dat was een mooie uitdaging, want het vmbo is één van de meest vormende periodes in het leven van de leerling. Naast de persoonlijke ontwikkeling is het leven voor de meesten van hen echt een ontdekkingstocht, voor sommigen zelfs een behoorlijke uitdaging. Hier kan het vak godsdienst een bijzondere bijdrage aan leveren."

Daar komt bij dat het in deze tijd steeds moeilijker lijkt te worden om te staan voor een duidelijke christelijke identiteit met Gods Woord en Jezus Christus als uitgangspunt. Dit geldt overigens niet alleen voor de leerlingen, maar ook voor de identiteit van de christelijke vmbo-school, de schoolleiding en de docenten zelf.

Godsdienst en identiteit

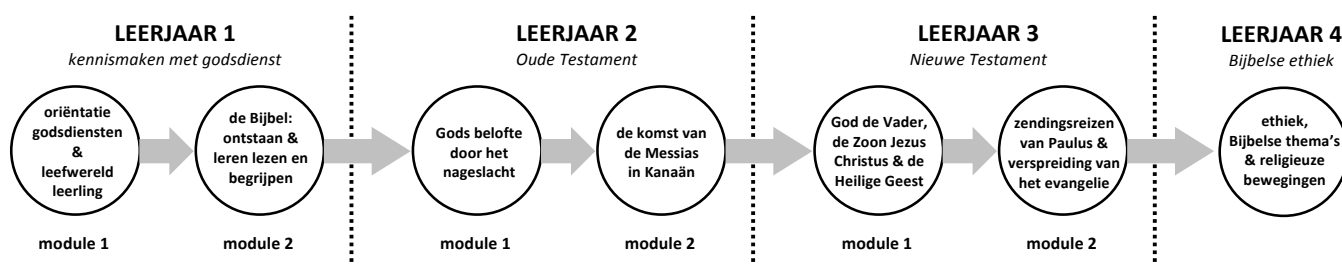
Het vak godsdienst en de godsdienstdocent kunnen een cruciale rol spelen bij de vertolking van de christelijke identiteit van de vmbo-school. Tijdens de lessen godsdienst komen immers wezenlijke levensvragen aan bod: Waarom leven we hier op aarde? Waarom gelooft de ene leerling wel in God en de andere niet? Hoe zijn de verschillende godsdiensten ontstaan? Wat geloof ik wel en wat niet; en waarom? Woudstra: "Het mooie van het geven van godsdienst in het vmbo is dat deze leerlingen zich op een directe manier uiten in hun vraagstelling en antwoorden vaak rechtstreeks vanuit hun hart. Dit vraagt wel om ruimte te geven aan deze vragen en vraagt ook om heldere en duidelijke antwoorden. En dat doet deze methode."

De titel van de godsdienstmethode *Ontdek het Leven* verwijst naast de ontdekkingstocht van de vmbo-leerling en juist ook naar de Heere Jezus als de Opstanding en het Leven. Leerlingen ontdekken, dat Jezus Christus ook voor hun zonden

is gestorven en dat Hij is opgestaan uit de dood, om aan hen Zijn Leven te geven. Hiermee staat deze godsdienstmethode voor een duidelijk Bijbelse en christelijke identiteit. *Ontdek het Leven* gaat uit van de historische betrouwbaarheid van de Bijbel en brengt stap voor stap het heilsplan van de Heere God in beeld. Dit zorgt er wel voor dat deze methode voor een algemeen christelijke vmbo-school niet altijd passend is, maar uitermate geschikt is voor een vmbo-school die een duidelijke Bijbelse identiteit wil laten zien.

“Leerlingen ontdekken, dat Jezus Christus voor hun zonden is gestorven en is opgestaan uit de dood, om ook aan hen Zijn Leven te geven.”

Opbouw en inhoud

Leerjaar 1

Na een algemene oriëntatie op godsdienst in de omgeving van de leerling, gaat de methode kort in op de verschillende wereldgodsdiensten. Daaruit voortvloeiend leren de leerlingen over het ontstaan van de drie monotheïstische godsdiensten. In het tweede deel van dit leerjaar maken zij kennis met de Bijbel.

Module 1

Kennis maken met godsdienst

- Hoofdstuk 1 Godsdienst in je omgeving
- Hoofdstuk 2 Wereldgodsdiensten
- Hoofdstuk 3 Jodendom
- Hoofdstuk 4 Christendom
- Hoofdstuk 5 Islam
- Hoofdstuk 6 Vragen over module 1

Module 2

De Bijbel

- Hoofdstuk 7 Een verzameling boeken
- Hoofdstuk 8 Het ontstaan van de Bijbel
- Hoofdstuk 9 Indeling van de Bijbel
- Hoofdstuk 10 Talen van de Bijbel
- Hoofdstuk 11 Vertalen van de Bijbel
- Hoofdstuk 12 Het lezen van de Bijbel
- Hoofdstuk 13 Verhalen uit de Bijbel
- Hoofdstuk 14 Vragen over module 2

Leerjaar 2

We volgen in leerjaar 2 de rode draad door het Oude Testament.

Module 1

Gods plan door het nageslacht

- Hoofdstuk 1 Het paradijs
- Hoofdstuk 2 Ongehoorzaamheid, schuld, straf
- Hoofdstuk 3 Noach en zijn nageslacht
- Hoofdstuk 4 Toren van Babel
- Hoofdstuk 5 De Stamvaders: Abraham, Izaäk en Jakob
- Hoofdstuk 6 God gaat verder: Jozef

Module 2

Gods omgang met mensen

- Hoofdstuk 7 Mozes en bevrijding uit Egypte
- Hoofdstuk 8 Op weg naar het Beloofde Land
- Hoofdstuk 9 Priesters, Koningen en profeten
- Hoofdstuk 10 De beloofde Verlosser

Leerjaar 3

In leerjaar 3 bestudeert de leerling de geboorte, het leven, het sterven en de opstanding van de Here Jezus. Het werk van de Heilige Geest komt aan de orde en vervolgens worden de zendingsreizen van Paulus, het ontstaan van de eerste gemeenten en de verspreiding van het evangelie bestudeerd.

Module 1

Wie is God?

- Hoofdstuk 1 Opfrissen...
- Hoofdstuk 2 Wat is de Drie-eenheid?
- Hoofdstuk 3 Wie is God de Vader?
- Hoofdstuk 4 Wie is God de Zoon?
- Hoofdstuk 5 Wonderen van Jezus
- Hoofdstuk 6 Wie is God de Heilige Geest?
- Hoofdstuk 7 Het werk van de Heilige Geest

Module 2

Verspreiding van het Evangelie

- Hoofdstuk 8 Pinksteren
- Hoofdstuk 9 Ontstaan van de eerste kerk
- Hoofdstuk 10 Op reis met Paulus
- Hoofdstuk 11 Het Zendingsproject

Leerjaar 4

In het boek van leerjaar 4 staan 40 verschillende thema's omschreven. De leerlingen kiezen in groepjes van vier één thema uit en gaan op onderzoek uit. Hiervan maken zij een verslag en halve godsdienstles. Zij geven zelf deze les aan de hele klas, zodat alle leerlingen over diverse thema's veel leren.

Enkele voorbeelden van deze thema's zijn:

- ethiek (abortus, euthanasie, huwelijk, enz.)
- religieuze bewegingen
- ontstaan van kerkelijke stromingen
- sektes
- leven na de dood, bijna dood ervaringen
- schepping en evolutie
- wonderen en genezing
- occultisme
- verdieping van andere godsdiensten
- eindtijd en de tijd waarin we leven
- dynamisch biologische landbouw
- homeopathie

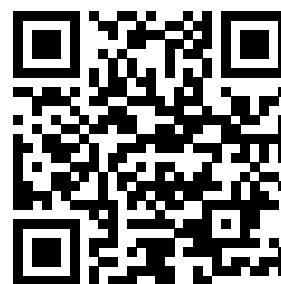
Meerwaarde van *Ontdek het Leven*

- Er worden vanuit Bijbels perspectief en in het licht het Gods heilsplan linken gelegd naar de tegenwoordige tijd. Ineens wordt de inhoud meer relevant voor de leerling.
- Dit gebeurt op een persoonlijke manier, want *Ontdek het Leven* is een lesboek en werkboek in één. Leerlingen maken er hun persoonlijk boek van. Didactisch gezien bevordert dit hun betrokkenheid en leren ze beter.
- De godsdienstmethode heeft een duidelijke opbouw gedurende de vier leerjaren van het vmbo.
- De les-werkboeken zijn visueel aantrekkelijk vormgegeven en geïllustreerd. Ze bevatten concrete vragen en afwisselende opdrachten voor zowel in de klas als voor thuis met huiswerkopdrachten.
- Voor elk leerjaar is er een docentenhandleiding beschikbaar. Hierin staan didactische tips, antwoorden van alle opdrachten, achtergrondinformatie en extra opdrachten voor differentiatie.
- De docentenhandleiding is voorzien van een USB-stick met daarop een PowerPoint met alle vragen, opdrachten en antwoorden, filmpjes, proefwerken en repetities (en de antwoorden daarvan voor het nakijken).
- Er zijn diverse posters te bestellen die de methode visueel goed ondersteunen in het klaslokaal.

Digitale versie

Diverse vmbo-scholen in Nederland werken met deze methode en de reacties zijn positief, van zowel de leerlingen als van docenten. In het verleden heeft de uitgever de vraag van een school gekregen of er een digitale interactieve versie van *Ontdek het Leven* beschikbaar is. Dit is toen onderzocht en om verschillende redenen werd daar van afgezien:

1. Onderzoek lijkt aan te tonen dat gewone boeken beter zijn voor leerlingen dan de digitale 'scherm' boeken.
2. De vraag naar papieren boeken is daardoor weer toegenomen.
3. En de vraag naar digitale schoolboeken is te gering om de investering in de ontwikkeling ervan in gang te zetten. ■

Scan deze QR-code om een proefpakket te bestellen via www.ontdekhetheten.nl

"Ik had het niet verwacht dat het vak godsdienst zo leuk en leerzaam is. Ook omdat het een mooi werkboek is met leuke opdrachten."

Peter, klas 1A

"Ontdek het Leven werkt heel prettig. Het heeft een duidelijke christelijke boodschap in een eigentijdse vorm. De leerlingen vinden het leuk om in hun eigen boek te werken!"

Jasper, docent klas 2B

Ontdek het Leven is te bestellen bij:

Van Dijk Educatie
LEERMIDDELEN ICT ADVIES

OSINGA DE JONG
educatieve dienstverlening

B&O
Bijbel & Onderwijs

iddink